

יכריעו רעם!

שזב מתקרבת בכנסת הכרעה על גורל המישל הצבאי — ושוב צפון ייה תבוסה מוחצת לתובעי הביטול. אחדות העבודה מתיישרת בלבטיה, משת' דלת לגבש הצעה שתשביע את הזב ה' מפא"י, מבלי להרוג את כבש הטוהר הרעיוני שלה. הדתיים-הלאומיים מוכנים למכור את אלוהיה-צדק תמורת ישיבה ב' קואליציה, כמו תמיד.

ההכרעה, כך נאמר לנו, תלויה עתה במאבק הפנימי המתחולל באגודת-ישראל. מאבק-איתנים ממש. השאלה איננה: האם לקבל שוחר תמורת תמיכה במישל, ה' מנוגד למצות התורה? השאלה גם איננה: כמה שוחר לקבל? השאלה היא: מי בתוך אגודת-ישראל יקבל את השוחר.

אם אחת השאלות הגדולות של חיינו תלויה בהכרעה כזאת, במפלגה כזאת, הרי זה בזיון גדול יותר מאשר עצם קיום המישל.

אל פחד. מקבלי-השוחר הדתיים יסתדרו ביניהם. יודע שור קונה, ויודעת אגודת-ישראל את חובתה כלפי בטחון-המדינה. שוב תורמנה הידיים בכנסת, ושוב יישאר המישל הצבאי על כנו.

★ ★ ★

ר' ש' אומרים: אל לנו לחשוש מפני כשלונות. דרכו של כל רעיון גדול, צודק וגואל רצופה מפלות ותבוסות. הכש' לונות מפלסים את הדרך לנצחון הסופי. **זה נכון — בתנאי שלומדים לקח מן הכשלון. בתנאי שמנתחים את גורמיו ומנסים להסלם. בתנאי ש' הכשלון מחשל את רוח-הלהימה, מגבש את החזית, מגביר את ה' החלטה הנחושה לחדש את הקרב.** ואילו הכשלונות האחרונים במאבק לחי' סול המישל הצבאי אינם כאלה. איש אינו טורח לנתח את הסיבות, להסיק מסקנות. רוח-הקרב נמוגה, ובמקומה באה אדישות חסרת-אונים.

אדישות זו מתפשטת מן הכנסת אל הציבור הרחב. איך לא יבזו הציבור לכנסת זו, בה יש רוב גדול למפלגות שהבטיחו

כיום בה בעיות לאומיות ומוסריות? **מוטב לראשי המפלגות להת' עורך משנתם הבלתי-יכרונה. לא רק גורל המישל הצבאי מונח על כפות המאזניים. מונח עליהן גם גורל מפלגותיהם, ואולי גורל ה' מישטר המפלגתי כולו.**

מוטב להם לזכור את תולדות הרפובליקה החיימאריה בגרמניה, ואת תולדות הרפוב' ליקה הרביעית הצרפתית. כאשר המפלגות אינן מסוגלות לפתור את הבעיות העיק' ריות של המדינה, כאשר הבטחותיהן שוות כקליפת-השום, נוצרת האחיזה המאפשרת לרוזן לרכוש את לב ההמונים הנגעלים בהבטחה „לטאטא את הנוהמה", ולמגר את מועדון-הקשקשים."

★ ★ ★

מדוע נכשל המאבק לחיסול המישל הצבאי? פשוט מאד: מפני ששום מפלגה, פרט למק"י, אינה מתייחסת אליו ברצינות. חיסול המישל — אין זו עניינם של 120 חברי-כנסת בלבד. לח"כים הנכבדים נראה לעיתים כי העולם כולו מרוכז בין המנוון לבין תא-העתונאים. רבים מהם יושבים שנים על גבי שנים באולם קטן זה, עד כי איבדו כל חוש למה שנעשה „בחוץ". על כן נידמה להם כי אפשר לפתור את כל הבעיות על-ידי שיחה בין עסקני מפלגות במסדרון, על-ידי התחכמות של נוהל, על-ידי הכללת נאום בפרוטוקול.

אולם הכנסת היא, במיקרה ה' טוב ביותר, ראי של מצבי-הרוח הלאומי. באין התעוררות לאומית גדולה, ללא פשרת רגשות ברח' בות הערים והכפרים, ללא תחר' שה בלתי-אמצעית של לחץ אדיר מלמטה — לא תוכל הכנסת לחולל שינוי גדול בעניין חשב.

מדוע אפשר לקנות את אגודת-ישראל ב' זיל-הזול? מפני שאיש ממנהיגי האגודה אינו סבור כי הדבר יזיק לה בבחירות הבאות. מדוע קל למנהיגי המפד"ל למכור את קולם למשל? מפני שאין בציבור אותה

חייב להפתיים בכנסת, בהרמת ידיים. אבל אין הוא יכול להת' חזל בכנסת, ואין הוא יכול להיע' רחב, וכך ברחוב הוא יוכרע.

א-הרצון של כל המפלגות להביא את המאבק הזה אל העם — הוא המעיד עליהן כי אין הן מתייחסות לעניין כולו ברצינות. הן משחיתות מילים בכנסת, כדי לצאת ידי חובה.

★ ★ ★

ר' ש' אדם אחד במדינה המבין זאת, באיטואליציה הרגילה שלו. זהו דויד בך גוריון. הוא איים שאם תכריע הכנסת אי-פעם נגד המישל, הוא יביא את העניין אל העם, ויתבע מן ההמונים להכריע בין המישל לבין שולליו בבחירות.

אני אומר: בראבו!

יותר מזה — אני אומר: אל נמתין עד שהוא יעשה זאת. נקדים אותו אנחנו, שולל המישל מכל המחנות. נלך אל ההמונים, נתבע מן ההמונים להכריע. בעיית המישל הצבאי היא בעייה לאר' מית ראשונה במעלה. כי המישל אינו פגע קטן בשולי חיינו. זוהי תועבה המש' תרעת על פני כל שטחי-החיים הלאומיים. **תועבה בטחונית** — כי הוא הפוך את ערביי ישראל לאויבי המדינה, מונע מלחמה יעילה בריגול, מקשה עד אין שיעור על פעולת שרותי-הבטחון.

תועבה מדינית — כי הוא המחה מכשול חמור ליוזמת-שלום, מרחיב את התהום בין ישראל לבין אויבותיה הנוכ' חיות, הורס את הגרעין הראשון של איחוד מרחבי, משחרר את פני המדינה בעולם. **תועבה מפלגתית** — כי הוא מבטח לא רק שלטון-נצח של מפא"י, אלא גם את שלטונם של החוגים הרוזניים ביותר בתוך מפא"י עצמה.

תועבה כלכלית — כי הוא מונע את השתלבות הערבים במשק המדינה, מעחת בכך את פני כלכלתנו.

תועבה משפטית — כי הוא מקיים מערכת-חוקים המאפשרת להטיל בכל רגע מימשל צבאי על המדינה כולה, לחסל כל רגע את שרידי זכויות-האזרח גם בסקטור העברי.

ובעיקר, מעי' דכז' — זוהי תועבה מוסרית, מקור כל הטומאה והריק' בון והשחיתות במדינה, מורסתי מוגלה השולחת את רעלה אל כל אברי הגוף הלאומי, גורם ראשי להתנוונות המוסרית, שהיא הארי ייב מס' 1 למדינה ולבטחונה.

האם לגבי תועבה כזאת יכריעו שני עסק' ינים של אגודת-ישראל? האם זהו עניין לחיכות מנומס בכנסת, למישחק של התחכ' מויות וקריאות-ביניים?

זהו עניין לעם. אם כן, נלך אל העם, כולנו יחד, במלוכד.

★ ★ ★

איך הולכים אל העם? כפי שלימד אותנו בשעתו אותו מחנך לאומי גדול, מהאסמה גאנדי. כפי שמלמד אותנו כיום הפילוסוף הבריטי ברטרנד ראסל, מחולל התנועה לפירוק החימוש האטומי בבריטניה. על-ידי הפעלת המונים. על-ידי יצירת מאורעות דרמאטיים גדולים, מעוררים ומ' חנכים, ללא אלימות. על-ידי בריאת סמלים חדשים, להט חדש, כוחות חדשים.

אני רואה, בדמויני, מיצעד עמי מי גדול, מכל כנפי המדינה, לעבר בניין הכנסת בירושלים.

אני רואה, בדמויני, רכבות צועדים — גברים ונשים, עברים וערבים, יהודים ונוצ' רים ומוסלמים, אנשי מפ"ם ומק"י והליכ' רלים וחרות והפעולה השמית ובלתי-ימור' הים, מנהיגים ואנשי-שררה, פלאחים ואנשי קיבוץ, מושבניקים ועירוניים, עורכי-דין ופועלים.

אני רואה, בדמויני, החי חדש שנוצר לאורך הדרך, אחחה מופלאה שתרק את לב הציבור ותציף את המדינה ותיצור עוב' דות חדשות, שרישומן יורגש בכל אתר ואתר.

אני רואה, בדמויני, פמל פשוט אחד, מלוכד ומאחד, הנישא באלי' פי שלטים מעל לרכבות הראשים, משהו כמו דגם הטיל הנישא מעל לראשי המפגינים האנטי-אטומיים של ראסל. למשל איקס פשוט, שי יפמל את המגמה למחוק את מימי של החרפה:

אני רואה, בדמויני, פנים חדשות של אומה — צעירים עליונים, שיצאו לפתע מאדישותם, ושהבינו מה יכולים הם עצמם לעשות כדי לשנות את דמות המדינה; עסקנים דהויים, שמצאו מגע חדש עם ההמונים; ערבים, המרגישים בפעם הרא' שונה שהם שותפים לחזיה ישראלית גדור' לה; עולים חדשים, שגילו את המציאות מאחורי הסיסמאות המופשטות.

בקיצור — אני רואה, בדמויני, פרק חדש בחיי המדינה.

★ ★ ★

זהו, לגבי דידן, העיקר. יתכן כי המאבק לביטול המישל יכול להיות, צריך להיות, חשוב אף מן הביטול עצמו. כי חיסול המישל אינו רק מט' רה בפני עצמה.

מפא"י יכולה, אם תרצה בכך, לבטל את המישל מבלי לשנות כמעט מאומה במצי' אות. כמה מן השיטות הגסות יותר של טרור ברחוב הערבי ייעלמו (וגם זה חשוב מאד), אך במקומן יבואו שיטות מחוכמות יותר, מוסחת יותר, של הפחדה ושחד.

המימשל הוא הגילוי המבעית ביותר של המישטר הפנימי במדינה, ושל יחס המישטר הזה אל המיעוט הערבי. אולם אין הוא הגילוי היחיד. ישנו לחץ כלכלי מתוכנן, ישנם מאה ואחד חוקים המאפשרים הפקעה ושוד קרקעות, ישנן אפשרויות חוקיות למכביר למנוע עבודה מסועלים ערביים, לנתק כפרים מחשמל וממים, לפרט מורים, להפלות חמולות, לקנות שייכים. כל זה יכול להישאר — גם אם יבוטל המישל מבחינה פורמלית, זמנית או לצמיתות. אך אם אמנם תיחלד התעוררות ציבורית גדולה, אם תתלקח החלטה לאומית, אם יקומו המונים — כי אז תיווצר אוירה שתקבור תחתיה את כל שיטות הדיכוי ו' הקיפוח.

יותר מזה, הרבה יותר מזה: תיווצר אוירה שתשנה את פני המדינה, שתיתן דחיפה עצומה לי' יוזמות שלום, שרישומה יורגש מי' עבר לגבול, וברחבי העולם.

שום מפלגה יחידה, שום חוג יחיד, לא יוכל לחולל התעוררות כזאת. אך כולנו יחד, תוך שיתוף-פעולה כן, ללא חשבונות כיתתיים צרים — יחד נוכל לעשות זאת.

חברי התנועה האנטי-אטומית הבריטית במיצעד עממי

לו חגיגות, ערב הבחירות, לבטל את המימי' שול? איך לא יסלוד מפני המפלגות, שאינן מוכנות להקריב שום קרבן כדי לפרוע את השטר, וזלת קרבן של הכרעות ונאומים? איך לא יזלול בדמוקראטיה, אשר כך נחת' אוירת-משבר, אותה הודועעות המונית, ש' ייאפשרו ליסודות הטובים במסד"ל להפעיל לחץ על המנהיגים, כפי שעשו ברגע המכ' ריע של פרשת-לבון.

המאבק על המישל הצבאי